

neprijatelja. Ne znam u kojem postotku, ali znam da neki u to vjeruju na fanatičan način, da kopljem idu na neprijatelja koji je naoružan s automatskim naoružanjem, vjerujući da mu njegov fetiš oko vrata može pomoći i protiv metaka. Oni to sami svjedoče, da se meci od njih odbijaju i padaju na zemlju kao zrna od kukuruza, a jedan je njemački novinar o njima pisao kao o blindiranim ljudima. Vojnici koji su izvršili masakr u tom selu rekli su kako im je dokaz da su u tom selu surađivali sa may may taj što su našli njihove fetiš bočice u nekim kućama. Iz ovoga se vidi da zlo priprema teren da stradavaju nevini. Teško je Europljanima ovo razumjeti. Ovi imaju svoja iskustva, oni ne kriju da se boje fetiša, a ovi ne kriju da se njima služe protiv neprijatelja. Ovi Tutsi i pobunjenici koji se bore protiv may may su alergični na njih. Prija deset dana may may su ranili i zarobili zapovjednika Tutsi vojske u župi Burhale, mučili ga da im oda neke tajne. Ovaj nije pristao na suradnju pa su mu oni izvadili srce i nabili ga na koplje i sa

tako uzdignutim kopljem u ritmu plesa, kao u transu vikom trčali po naseljima. Taj zapovjednik čije je srce bili nataknto na koplje brat je zamjenika guvernera u glavnom gradu Bukavu pokrajine Kivu. Sam guverner je iz naše župe Luhwinje, iz Kazibe. Domaći čovjek. Misli se kako je on samo figura, zbog domaćeg svijeta, a da glavnu riječ ima taj njegov zamjenik, čijega su brata tako na brutalan način ubili i srce mu nosili na koplju.

Riječ urednika:

Ne sjećam se što sam radio te zimske nedjelje 1999. ali ovaj još neobjavljeni tekst odvodi moje misli iz klerikatske sobe dolje na jug i ne mogu ne osjetiti težinu ovog trenutka iz fra Stojanova života. Hrabročću prvih mučenika oni su bili spremni sve dati za svoju braću i sestre, premda s odmakom i jasno sagledanom situacijom u ovom se tekstu ipak prepoznaje nešto svetačko, veliko, i nadam se da će jednom, što skorije, biti objavljena čitava knjiga sjećanja na te misionarske godine.

GRAĐENJE ZAJEDNIŠTVA SPORTOM

Sport je sastavni dio života ljudi različitih dobi i društvenog položaja. Sport je od velike važnosti za čovjeka, jedan od najupečatljivijih oblika čovjekove kreativnosti. Sport krasi mnoge karakteristike kao što su želja i zadovoljstvo u proširivanju granica ljudskih mogućnosti i spontanost. Sport osim ovih karakteristika je važan u očuvanju zdravlja te stvaranju radnih sposobnosti, ali ima i značajnu društvenu ulogu. Ta uloga je prvenstveno usmjerena na odgojno - obrazovne vrijednosti. Značajan je utjecaj sporta na formiranje osobnosti. On omogućava razvijanje humane kvalitete kao što je odgoj za zajedništvo koji suzbija egoistično zatvaranje u sebe.

Točka koja povezuje sport i vjeru je osjećaj zajedništva. „Ivan Golub za svoje

fra Martin Romić

misli o sportu utemeljuje u definiciji Tome Akvinskog koji kaže da postoje dvije značajke sporta: sport pruža zadovoljstvo i radnje sporta se ne usmjeruju na nešto drugo, nego se traže radi sebe samih. Za Goluba je karakteristično shvaćanje čovjeka kao slike Božje u temelju njegova shvaćanja čovjeka kao homo ludens. Kako, s jedne strane, od čovjeka koji se igra upućuje na Boga koji se igra, Golub tako i od Boga igrača upućuje na čovjeka igrača. Ako je čovjek stvorenje Božje i kao takav slika Boga, tada bi i čovjek po svome ontološkom određenju trebao biti igrač. (Golub, Prijatelj Božji). (...) Zapravo, čovjek je i "stvoren kao biće

odnosa, da bi živio s drugima u odnosu solidarnosti i ljubavi. Zabranjeno mu je, dakle, igrati sam ili protiv drugih da bi njima gospodario ili ih uništavao. Zajedništvo je zlatno pravilo i u sportu, koji je značajna pojava društvenog okupljanja. Jasno je da onaj koji se bavi sportom želi pobijediti, ali ne igra kako bi stekao moć ili vlast nad drugim čovjekom. Natjecanje je sastavni dio sporta dok ostaje u granicama utakmice, ali je prijatna kad postane znak ekscentričnog i sebičnog protagonizma. Ako je lišen te socijalizacijske dimenzije, sport postaje fizička ekshibicija radi zarade i samodopadnog protagonizma ili pak puka sirova tehnika. Profesionalno bavljenje sportom može biti spektakl i zabaviti gledateljstvo, ali riskira da izgubi svoju sportsku dušu ako mu nedostaje mreža osobnih odnosa ljubavi i solidarnosti, što je oznaka svake uspjele ljudske djelatnosti.” (Marijanović, *Odgajati sportom!*)² Ovaj

¹ Ivan Marijanović, *Odgajati sportom*, Kahetetski salezijanski centar, Zagreb, 1993

² Dario Novak, *Kršćanstvo i sport*, u: Ivana Zagorec (ur.), *O sportu drugačije: Humanistički aspekti sporta*, Hrvatsko filozofsko društvo, Zagreb, 2014., str. 99

citat oslikava teološku viziju uloge sporta i zajedništva u kršćanskom životu.

Mnoštvo crkvenih dokumenata ukazuje na fenomen sporta i na pozitivno karakteristike sporta za društvo. Primjerice, sport se spominje kao fenomen koji ima golemu edukativnu vrijednost u kojoj pojedinac uči odbacivati egoizam i suočavati se s ostalima. Važnost sporta je naglašavao i sveti papa Ivan Pavao II.: „Doista, ispravno bavljenje sportom mora biti praćeno umjerenošću i odgojem za odricanje; često ono zahtijeva i dobar timski duh, stav poštovanja, vrednovanja tuđih kvaliteta, iskrenost u igri i poniznost u prihvaćanju vlastitih granica. Sport, napokon, osobito u svojim manje natjecateljskim oblicima, znači i poziv na slavlje i na prijateljsko druženje. I kršćanin može, dakle, u sportu naći pomoć u razvoju stožernih kreposti - razboritosti, pravednosti, jakosti i umjerenosti - u utrci prema zadobivanju „neraspadljivoga“ vijenca!”³

³ Isto. str. 105

ZAJEDNIŠTVO

Bog je na samom početku stvorio muškarca, a potom i ženu kako čovjek ne bi bio sam. Svima nama potrebna je zajednica koja će nam biti podrška i oslonac na našim životnim stazama da bi naš posljednji korak na ovom svijetu mogao biti onaj prema Nebu.

Zajednica su ljudi koji te prihvaćaju onakvih kakav jesi, sa svim svojim manama i nedostatcima. Zajednica su ljudi koji će te utješiti kad si tužan, a radovati se s tobom kad si radostan. Kad padneš i ne možeš ustati, zajednica će ti pružiti ruku. Svi smo mi dio barem obiteljske zajednice, a neki ljudi su uključeni u više zajednica. U svakom slučaju, ako krenete razmišljati

Sara Franić, Frama Gospe od Zdravlja

o životu i pogledate u prošlost, možete primijetiti koliko ste blagoslovljeni kao dio zajednice. Zajednica je uistinu dar od Boga. Zajedništvo je način života jedne zajednice. Zajedništvo je kad više nisam važna “ja”, nego smo važni “mi”. To zahtijeva puno žrtve, strpljenja i ljubavi, ali daje višestruke plodove. Zajedništvo je kad se male ruke slože i sagrađe veliki neboder. Iako je sam proces gradnje možda dugotrajan i iscrpljujući, plod je vrijedan divljenja i pokazuje nam kako je zajedništvu samo nebo granica.

